

Dosarul nr. 2ra-283/23
2-21119193-01-2ra-20022023

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. I. Volcovschi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. A. Mironov, S. Gubenco, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

08 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos
Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ala Rusu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ala Rusu împotriva
Ninei Catană cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost
admis apelul declarat de Nina Catană, reprezentată de avocatul Vladislav Berezovschi
și a fost casată integral hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul
Central,

constată:

La 05 august 2021, Ala Rusu a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ninei Catană cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, activează în calitate de vânzător în
piața comercială din or. Cimișlia, locul de muncă se află în preajma locului de muncă
unde activează în calitate de întreprinzător Nina Catană.

A indicat că la 13 iunie 2021, orele 13:00, Nina Catană a instalat în mod
necorespunzător umbrela de dimensiuni mari, cu piese grele din metal, la locul de
muncă în piața comercială din or. Cimișlia din apropierea locului de muncă a Alei Rusu,
care de la o adiere de vânt a căzut peste Ala Rusu cauzându-i leziuni corporale sub
formă de echimoză cu dimensiuni 10x7,5 cm, ovală, neregulată, situată vertical, pe
fundalul căreia în treimea ei superioară se determină o excoriații cu dimensiuni 1,5x0,5
cm, ovală, neregulată pe piept din stânga și enorme dureri fizice.

A susținut că în urma primirii vătămărilor corporale, a fost nevoită să se adreseze la medic și să suporte cheltuieli pentru investigații medicale, tratament și pentru deplasări la centrele medicale specializate în sumă de 2085,81 de lei. Totodată, a pretins că vătămările corporale cauzate drept urmare a exploatării incorecte de către Nina Catană a instalației de protecție – umbrela de dimensiuni mari, subsemnatei i-au fost provocate dureri fizice enorme și disconfort sufletesc, care i-a provocat insomnie și stare de disconfort psihologic pe parcursul a mai multor zile, prin care i s-a cauzat daună morală însemnată. Or, a atenționat că la caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice urmează a fi luate în considerație că fapta s-a comis în loc public, în timp ce era o aglomerație în piață, gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate reclamantei, iar în consecință ultimei i-a apărut frică de a merge la lucru pentru a nu fi lovită din nou.

A pretins că prin acțiunile realizate de Nina Catană i-a dezechilibrat starea emoțională, au făcut-o ușor iritabilă și sensibilă la tot ce e legat de neliniște, nesiguranță, reactivitate afectată care perturbă calmul, are permanent o stare de disconfort sufletesc, este mereu cu psihicul încordat la maximum.

Totodată, a indicat că nu poate lucra în regim normal ca mai înainte de incident, fapt ce o deranjează foarte mult. Având la bază cele expuse, a considerat că prin încasarea sumei de 7 000 de lei din contul pârâtei în beneficiul reclamantei, va constitui o compensație echitabilă și rezonabilă pentru suferințele fizice și psihice cauzate de partea pârâtă. A susținut că în urma leziunilor corporale primite și durerilor fizice, a fost nevoită să consulte un medic, să primească tratament și să efectueze investigații medicale în legătură cu leziunile corporale primite, în vederea excluderii pe viitor a unor complicații care pot surveni de la loviturile primite.

A concluzionat că pentru investigațiile medicale a suportat cheltuieli în sumă de 2085,81 de lei pe care a solicitat a fi recuperată din contul părții pârâte. Totodată, subsemnatei i-a fost cauzat un prejudiciu moral în urma exploatării de către pârâtă incorecte a instalației de protecție la locul de muncă, fapt pentru ce a estimat și solicitat încasarea din contul pârâtei în beneficiul reclamantei prejudiciul moral în mărime de 7 000 de lei.

Acțiunea formulată și-a întemeiat-o în baza art.art.2013, 2028, 2033, 2036, 2037, 2000 din Codul civil și art.166-167 din Codul de procedură civilă.

Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central acțiunea s-a admis parțial. S-a încasat de la Nina Catană în beneficiul Alei Rusu, suma în calitate de prejudiciu material în mărime de 2 096,81 de lei, suma în calitate de prejudiciu moral în mărime de 5 000,00 lei, suma în calitate de cheltuieli legate de examinarea acțiunii în mărime de 250,00 lei taxa de stat și asistența juridică în mărime de 5000,00 lei, iar, în total suma de 12 346,81 de lei. Restul pretențiilor au fost respinse ca neîntemeiate.

Instanța de fond a stabilit că, din acțiunea depusă și materialele elucidate, se atestă cauzarea reclamantei Ala Rusu a prejudiciului material în mărime de 2 096,81 de lei, or aceasta în urma traumei și leziunilor primite la 13 iunie 2021 de la căderea umbrelei de dimensiuni mari ce aparținea pârâtei Nina Catană, i-a fost cauzata leziuni ce au dus la suportarea de către Ala Rusu a unor cheltuieli care au survenit până la

situația care ar fi existat în cazul în care împrejurarea cauzatoare de prejudiciu nu survenea.

În opinia instanței de judecată este cert faptul, că în urma inacțiunilor de prevenire a accidentului, a fost cauzat suferințe fizice și psihice reclamantei, inclusiv i-a fost cauzată starea de stres, neliniște, consultații medicale, dar și creat un mediu intimidant, degradant și umilitor.

Revizuirea celor expuse în cererea de chemare în judecată și susținute în ședință de reprezentantul părții reclamante, instanța a concluzionat că acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului moral din contul pârâtei Nina Catană în beneficiul Alei Rusu, urmează a fi admisă în parte cu încasarea prejudiciului moral în cuantum de 5 000 de lei, sumă care va duce la o satisfacție echitabilă a părții reclamante.

Instanța a reținut că urmează a fi încasat din contul pârâtului în beneficiul reclamantului taxa de stat achitată de acesta la înaintarea acțiunii civile pentru litigiu ce vizează încasarea prejudiciului material și moral.

Totodată, instanța a reținut ca fiind întemeiată cerința părții reclamante cu privire la recuperarea cheltuielilor de asistență juridică.

Instanța la caz, analizând volumul de lucru efectuat de avocat pe cauza civilă dată, numărul ședințelor de judecată, volumul probatoriu și aspectul acumulării probatoriului, a considerat că suma de 5 000,00 lei în calitate de cheltuieli de asistență juridică este una rezonabilă, real suportată și în corespundere cu volumul de lucru și asistență juridică acordată asupra acestui litigiu.

La 17 mai 2022, Nina Catană, reprezentată de avocatul Vladislav Berezovschi, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 28 iulie 2022 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a admis apelul declarat de către Nina Catană, reprezentată de avocatul Vladislav Berezovschi, s-a casat integral hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central și s-a pronunțat o hotărârea nouă, prin care acțiunea s-a respins.

Pentru a decide astfel instanța de apel a evidențiat că reclamanta a invocat că Nina Catană a instalat în mod necorespunzător umbrela de dimensiuni mari, cu piese grele de metal, la locul său de muncă în piața comercială din or. Cimișlia, care se află în apropierea locului de muncă al reclamantei Ala Rusu, și care de la o adiere de vânt a căzut peste Ala Rusu pricinuindu-i leziuni corporale, respectiv, umbrela a căzut urmare a unui fenomen meteorologic, și nicidecum a exploatării incorecte a umbrelei de către Nina Catană după cum a menționat și instanța de fond. Respectiv, instanța de apel a considerat, că prejudiciul material a fost cauzat de evenimentul, riscul pentru care nu poate purta răspundere intimata pe cauză.

La 01 februarie 2023, Ala Rusu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, instanța de apel nu a apreciat probele prin prisma prevederilor art. 117, 118, 122, 130 din Codul de procedură civilă și nu s-a expus asupra tuturor probelor prezentate de către recurentă, nu a determinat circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii care au fost stabilite, iar faptele descrise de către instanța de apel precum că a avut loc un eveniment prevăzut de prevederile art. 2012 din Codul civil, nu au fost probate prin dovezi incontestabile și pertinente.

Prin notificarea din 20 februarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Ninei Catană copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 141).

Referință nu a fost depusă.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Ala Rusu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Comrat a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, copia deciziei contestate la 13 ianuarie 2023 (f.d. 125), de către recurentă fiind recepționată la data de 19 ianuarie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat (f.d. 130).

Astfel, recursul declarat la 01 februarie 2023 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Ala Rusu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform

jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către Ala Rusu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ala Rusu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Ala Rusu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Mariana Ursachi